

KANADSKÉ LISTY

No. 1, Vol. 12
Jan.-leden 1978.

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

Zprávy z Kanady: Kanadští občané maďarského původu dostali o vánocích 77 pod stromček nečekaný dárek: dar ve výši \$300.000 od federální vlády na zřízení stolice maďarských studií při universitě v Torontě! Hon.N.Cafik, ministr zodpovědný za multikulturní záležitosti, vydal při této příležitosti zvláštní tiskové prohlášení, v němž zdůraznil, že žádná kan.universita neměla až dosud takovou stolicí a že Maďaři usedlí v této zemi mezi sebou nasbírali přibližně tutéž sumu v hotovosti a v příslibech. V prohlášení se také praví, že dar nejspíš vyvolá lavinu žádostí o podobné subvence se strany všech existujících etnických skupin. V čele fed.finančního výboru /Treasury Board/, který v poslední instanci o daru rozhodl, je Hon.Robert Andras, shodou okolností maďarského původu.--Toronto "Globe and Mail" otiskl 19.12. reportáž s Y.Vudkou, který je na přednáškové cestě po Kanadě jako host Kanadské Ligy pro svobodnou Ukrajinu. Byl po několik let vězněn s předním ukrajinským dissidentem V.Moroz-em ve vladimírské věznici poblíž Moskvy. Z interview vyplynulo, že 90% politických vězňů v SSSR jsou občané ne-ruských národností. Moroz byl v r.1970 odsouzen na 9 let vězení a k 5ti letům vyhnanství na Sibiři - pro tzv. proti-sovětskou agitaci.--Poté, co fed.ministerský předseda a italský min.předseda v Torontě okázale /za účasti několika tisíc kan.občanů italského původu/ podepsali dohodu, podle které pensijní příspěvky placené v Itálii umožní pozdější pobírání důchodu v Kanadě a obráceně, komentáře kan.občanů ne-italského původu v různých etnických listech a v dopisech redakcím denních listů vyjádřily podiv nad tím, že se jedna etnická skupina těší takovému přednostnímu zacházení. Ozvaly se hlasy, že fed.liberalní vláda vyhlásí v dohledné době nové volby a že smlouva mezi Itálií a Kanadou má m.j. získat hlasy italských Kanadánů. Mimochodem podle sčítání z r. 71 se v Kanadě hlásí k italskému původu 730.820 osob, zatímco k německému původu se hlásí 1,359.320 osob. Další cifry: Angličané-6,245.970, Francouzi-6,180.120, Skotové-1,720.390, Irové-1,581.730, Ukrajinci-580.600, Holanďané-425.945, Poláci-316.425 atd. K českému etnickému původu se hlásilo v r. 1971 celkem 57.840 a k slovenskému 24.030.--V seznamu 60ti organizací, které byly v r.1970 sledovány kan.fed.policií jako podvratné, příp.ovládané komunistickými živly, byly také tyto dvě krajanské skupiny: Slovak Benefit Society /na Lansdowne Ave., Toronto/ a Society of Carpatho-Russian Canadians. Deset podvratných organizací existovalo na různých kanadských universitách.--Fed.Komise pro pojištění v nezaměstnanosti /UIC/ vyplatila v r. 1977 omylem 157 milionů dolarů, z toho nedobytných zůstalo 95 milionů dolarů.--Fed.multikulturní ministr Hon.N.Cafik prozradil, že jeho otec přišel do Kanady jako ilegální imigrant /utekl z loďi v Halifaxu/. Během I.světové války sloužil jako dobrovolník v kan.armádě. Otec ministra Cafika byl Ukrajinec, jeho matka byla Skotka.--Ontarijská vláda vydala seznam všech existujících ethnokulturních organizací v Ontáriu. Má 57 stran. Máš čtenář s překvapením zjistí, že Sokol Toronto uveden není. V č.496 Gladstone Ave., Toronto, existuje údajně organizace nazvaná "St.Václav Gakk" a v č. 20 Easson Ave., Toronto je "Slovak Catholic Sokol". V seznamu chybí také Čs.baptistický sbor v Torontě.--V Thunder Bay, Ont. vychází měsíčník "Northern Mosaic" v anglickém jazyku. Má různé sekce, např. finskou, japonskou, francouzskou, baltickou, italskou, polskou a ukrajinskou. /Podobný list vycházel před časem v Torontě pod názvem "Citizens News"; tiskla ho krajanská tiskárna Litera a redaktorem byl G.Bonavia, původem z Malty./--Kan.komentátor našeho původu L. Zink soustavně informoval-formou dopisů kan.zahraničního ministru-fed.vládu o všech aspektech tzv.úpravy vztahů, která byla vyhlášena v Praze v červnu 77. Zink poukázal zvláště na čl.9 čs.ustanovení, který dovoluje, aby kterýkoliv uprchlík v Kanadě i po úpravě vztahů byl označen za osobu nepřátelskou vůči současnému systému v ČSSR, zvláště pokud pracuje v kan.tisku, rozhlasu nebo televizi s tím následkem, že mu nebude dovoleno Československo navštívit a každý, kdo z Československa s tímto jednotlivcem v Kanadě udržuje jakýkoliv styk, nebude moci vyjet do ciziny, bez ohledu na to, zda se jedná o stát "kapitalistický" či "socialistický". Z dopisů vysvítá, že 1.11.77 měl fed.zahraniční ministr dlouhou debatu s čs.velvyslancem v Kanadě na výše uvedené téma.--Mezinárodní porad o Kypru se za Kanadu účastnil dr.S.Haidasz, poslanec za oblast Parkdale /Toronto/.--13% existujících průmyslových firem v oblasti Mississauga zamýšlí během příštích dvou let zvýšit počet zaměstnanců.--Nově vzniklá Federace etnických skupin v Quebecu si zvolila předsedou Arménce.--Jedním z klíčových řečníků během výroční schůze Sdružení pro ekologické rezervace v Britské Kolumbii 1.12. byl prof.dr.Vladimír Krajina, 72, ačkoliv si ..2

cestu na schůzi zlomil nohu. Během večera vyhlásil provinční ministr pro ochranu přírody pravděpodobné otevření dalších jedenácti přírodních rezervací. Článek o Krajinově odhodlání účastnit se rokování přinesl na čelném místě list "Vancouver Sun" 2.12.--Fed.multikulturní ministr oznámil v tiskovém komuniké, že kan. vládní delegace v Bělehradu upozornila na porušování základních lidských práv - v Sovětském svazu; ani slovo o smutné situaci v Československu a jinde za Žel. oponou.--Kanadská fed.vláda udělila nedávno fin.pomoc ve výši devíti milionů dolarů marxistické vládě v Habeši; prý na vodovody. Peníze kan.poplátníků jdou také do kapes levicového režimu v Tanzánii /60 mil.dolarů/ a vyložené komunistického režimu na Kubě.

Svobodný svět: Po pěti letech čekání v uprchlickém táboře v Rakousku emigroval maďarský hluchoněmý uprchlík F.Matel s paní a dvěma dětmi do Kanady.--Ze všech Židů, kteří od r. 1968 ze Sov.svazu emigrovali do Israele, 30% zůstalo v Izraeli. Zbytek emigroval do zámoří /USA, Kanada, Austrálie/ nebo se vrátil do SSSR.--Jeden z vedoucích sovětských dissidentů, gen.-major P. Grigorenko, dostal povolení k 6ti-měsíčnímu pobytu v USA. Žije se svou paní u příbuzných v Long Island City, N.Y. Novinářům se úzkostlivě vyhýbá.--Během prosince přistálo na sev.pobřeží Austrálie na 800 uprchlíků z Vietnamu na palubě 18ti menších lodí. Očekává se, že jim země dodatečně poskytne právo k trvalému pobytu.--V předměstí Göteborgu Tuve došlo k sesunu půdy a k zničení 67 rodinných domků. Švédské úřady oznámily, že 8 osob zahynulo.--Novým hlavním guvernérem Austrálie se stal Sir Zelman Cowen, který je Židovského původu. Jde o vynikajícího právníka a vědce.--President Carter navštívil Varšavu.

Z okupovaného Československa: V kat.kostele v Prachaticích se konala nedávno pobožnost na počest nového svatého, am.biskupa J.Nepomuka Neumanna, kterou sloužil americký kněz. SNE kontrolovalo ten den všechna vozidla do Prachatic jedoucí. Všechny děti byly povinně poslány na výlet mimo město.--List "Ahoj" byl soudně donucen, aby se omluvil J.Müllerovi za to, že ho označil za zločince. /Müller seděl až do nedávna v Husákově vězení jako politiky nepohodlný./--Podle zpráv z domova se univ.prof.František Jiránek, signatář Charty 77, který zemřel v dubnu m.r., choval v posledních letech velmi statečně. Z pedagogické fakulty Karlovy university byl propuštěn m.j.proto, že se zastal jiných pronásledovaných kolegů. V době mezi 10.lednem 77 a koncem února byl pražskou STB za svou činnost kolem Charty 77 několikrát vyslýchán, vždy po několik hodin. Byl na něho vykonáván nátlak, aby svůj podpis odvolal; pro ten případ mu byla přislíbena možnost další vědecké práce. Vždy odmítl velmi rozhodně. Od začátku března, kdy se jeho choroba zhoršila, vyslýchán sice nebyl, přesto je však nesporné, že stále obtěžování se strany STB a především výsledky, při nichž se používá různých forem psychického nátlaku, měly na jeho celkový zdravotní stav velice nepříznivý vliv. Prof.Jiránek byl do února 1948 velmi činný v Dělnické Akademii Čs.strany sociálně demokratické.--Opožděně se dovídáme, že na pohřbu komunistickým režimem neuznaného děkana Leopolda Benáčka v Olešnici na Moravě bylo víc než 80 kněží a přes 2.000 věřících. Působil v Olešnici a v Nosislavi jako kněz až do chvíle, kdy ztratil režimní souhlas a musel pracovat jako konduktér veřejné dopravy v Brně.--V Praze zemřel známý malíř Jan Zrzavý, 87. Pocházel z Vádína u H. Brodu a v 50 letech byl kom.režimem šikanován.--V pražském rozhlasu mluvil z NSR navracený MUDr.Miloslav Turek. Pracoval naposledy jako sekundář ve Schwabachu. Sedm měsíců trvalo, než směl předstoupit před mikrofon Čs.rozhlasu.--V Pardubicích zemřel major František Cibulka, býv.příslušník tamního jezdeckého učiliště.--Dokončena byla renovace barokního zámku Skalka u Dobrušky. Je tam nyní Museum Jiráskova Temna.--Zakladatel Východočeského Aeroklubu v Pardubicích Karel Levý oslavil "80". Mnozí pozdější tzv.západní letci mu vděčí za to, že se naučili létat. Z nich v let.bojích nad Anglií padli: K.Lang, K.Šimon, K.Danihelka, J.Jiroutek, F.Fanta, J.Snitka, J.Rösler a B.Martinec.

Podmaněný svět: Fidel Castro pronesl v Havaně v přítomnosti sovětského velvyslance tuto zajímavou větu: "Do 15ti let nebude už v kubánských vězeních žádný z politických vězňů, kteří jsou tam dnes!" Ani sovětský "diplomat" se nedovtípl, co tím Castro myslel.--Vlad.Bukovský prohlásil v Paříži, že ÚV KSSS se usnesl vyhladit v SSSR všechny známky nespokojenosti. Očekává se, že bude uvězněn i prof.Sacharov.--Kom.režimy ve Vietnamu a v Kambodži si vjely do vlasů: do bojů na hranicích mezi oběma státy zasáhlo na obou stranách asi 50.000 vojáků. Zajímavé je, že vietnamské oddíly mají převahu díky ukořistěným americkým vál.zbraním a radí jim sovětsí poradci. Kambodžu podporuje rudá Čína.--Moskevská "Rudá Hvězda" přinesla zprávu, že "při plnění vojenských povinností" přišel o život gen.-major Vlad.Kadyšev, známý letec. List RA také oznámil, že u kremelské zdi byl pochován nedávno zesnulý maršál A.Vasilevskij, 83. --

Došlé pozdravy: Malotovi /Victoria, B.C./ z Grand Canyon National Park, Arizona.--Bedřich Doubek z Vídně.--Krušinovi /Hagersten, Švédsko/ z Nairobi, Kenya. Za pozdravy srdečně děkujeme.

Rubrika "ztracených duší": Máša Kadlecová, manželka režiséra z Barrando-va-žije v USA či v Kanadě--Josef Svoboda, Winnipeg?--Mil.Svoboda, Vancouver?--Petr Svoboda, Sudbury?--Vilém Tachovský, Vancouver?--Mir.Tomanec, Swift Current?--

Vojtěch Tureček, Vancouver?--Martin Uher, Montréal?--František Uhlíř--Vlad. Jrbánek--Frant. Vajnar, Winnipeg?--Jindra Valová, Winnipeg?--Frant. Vašek, Winnipeg?--Milena Veselá, Toronto?--Jozef Větrovec, Winnipeg?--Michal Vincenc, Halifax?--Jan Vlcek, Red Deer, Alta.?--Jozef Vrkovec, Ottawa?--Eva Záčková, Toronto?--Anna Zamoziková, Edmonton?--Blanka Zapalacová--Antonín Zetek, Toronto?--Vladimír Zicha, Saskatoon? Prosíme naše čtenáře, aby nám poslali adresy hledaných nebo hledané na naši výzvu upozornili.

Důležité upozornění k "úpravě vztahů": V článku o úpravě vztahů emigrantů k ČSSR jsme v min. čísle radili čtenářům, kteří pro úpravu mají závažné důvody, aby nic nepodnikali bez pomoci kanadského právníka. Právníkem se rozumí "lawyer" t.j. osoba právnícky vzdělaná s licencií k výkonu praxe, registrovaná v profesionální organizaci /bar/, oprávněná zastupovat klienta před soudy a úřady. Aby nedošlo k omylu: takovou osobou není veřejný notář /Notary Public/, který není oprávněn provozovat právní praxi a jeho funkce spočívá v tom, že přisežně může ověřit pravost podpisu, shodu originálů dokumentů s kopiemi neb překlady atp. Každý bezúhonný občan i bez jakéhokoli právního vzdělání dostane na prostou žádost za mírný roční poplatek funkci veřejného notáře. Žádají o ni ti, kteří často provádějí ověřování dokumentů, např. překladatelé a provozovatelé cestovních kanceláří a jiní. Upozorňujeme čtenáře, že zákonnou právní pomoc jim Notary Public /veřejný notář/ poskytnout nemůže, nemá k tomu kvalifikaci a ani tak učinit nesmí. Jím poskytnuté právní rady a výklady zákonných předpisů by mohly být velmi riskantní.

Anketa "Proč?": Dr. Vlastimil Neumann, B.C. nám poslal tento příspěvek: "Pročítáme-li některé krajaňské listy, nacházíme na zadních stránkách pravidelně blahopřejné články či oznámení k životním výročím krajanů v různých zemích. Šedesátníci jsou mezi nimi mladíci. Bohužel na týchž stránkách se dovídáme o úmrtí jiných, kteří pracovali v krajaňském životě. Vážíme si těchto zasloužilých pracovníků a litujeme odchodu každé české či slovenské duše z našich řad. Ale napadá mi otázka: pro koho budou tyto časopisy vycházet za 10 nebo za 20 let, když nedovedly podchytit víc než 5% nových mladších čtenářů? Stejně je tomu s krajaňskými spolky a organizacemi. "Kanadské listy" přišly opravdu s výborným nápadem vyvolat reakci na anketu "Proč?", i když se jich to týká nejméně. Odpověď, proč se posrpnová emigrace nezapojila do krajaňského života ve větší míře je zřejmě komplikovaná a mnohostranná. Zjednodušíme-li si to, vidíme dvě základní příčiny: První leží přímo v nás, v našem komplexu, který se utvořil za 20 let života v komunistické bídě. Druhá vychází z konfrontace nových se starou gardou usadlíků. Není to zcela pravda, že jsme se už usadili v novém prostředí. Přicházíme teď do druhé fáze adaptace. Většina posrpnových jsou schopní, pracovití a úspěšní lidé. Mnozí si staví nebo renovují své domky, jiní zakládají vlastní živnosti a podniky, všichni mají finanční závazky. Jiní se propracovali na odpovědná místa ve svém zaměstnání, kde musí doplňovat a prohlubovat své vědomosti. Jiní se věnují svým koníčkům, na které nebyl dříve čas ani peníze. To vše vyžaduje nové úsilí, další práci a hodně času. Většina z nás necítí praktickou potřebu se sdružovat ve spolecích jako jiné skupiny immigrantů. Nemáme problémy rasové odlišnosti jako na příklad Indové nebo Číňani, nepoutá nás silné pouto náboženské jako Italy nebo Portugalce a nemáme obtíží přizpůsobit se novým sousedům jako některé afro-asijské ethnické skupiny. Nevymizel z nás dožs odpor proti masovosti, proti náborům, povinnostem organizovat se /ÚRO, SČM atd./, schůzování, poslechu nezáživných projevů, hlasování a jiným zvyklostem spolkové činnosti. Staří stejně jako mladí, kteří to prožili 20 let doma, neztratí tento podvědomý odpor už nikdy. Posrpnoví se ovšem scházejí, ale jaksi nezávazně, podle libosti, v menších skupinkách nebo jen rodiny. Ta malá hrstka, která se zapojila, přinesla mnohde nový život do zkomírající činnosti spolků a odboček. Odpověď na druhou příčinu zodpověděl v jednom z min. čísel "K.L." pisatel W.A. z Ottawy. Má sice v mnohém pravdu, ale nelze zevšeobecňovat. Jistě jsou dobří a méně dobří lidé v obou emigracích. Také je pravda, že u posrpnových je velká část nepolitických, z nichž někteří se vrátili zpět. Co dělat dál? Je to těžká rada. Nejdůležitější je snažit se dohodnout a předcházet zbytečným nedorozuměním. Staří mají své zkušenosti a své názory a není divu, že nám někdy nerozumí. Posrpnovým nemějme za zlé, že se dosud nezapojili; nejsou neschopní, ani líní, ...

----- zde odstříhněte! -----

// Posílám dobrovolné předplatné na "Kan. Listy" na rok 1976 ... \$

Poznámka: Posíláme náš měsíčník zdarma do uprchlických táborů v Evropě i jednotlivcům kdekoli ve svob. světě, pro které jsou naše informace užitečné. Proto se nemůžeme obejít bez morální a hlavně finanční pomoci těch našich čtenářů v Kanadě v USA, kteří si to mohou dovolit. Těm, kteří si to dovolit mohou, ale pomoci nám nechtějí, přestaneme do tří měsíců náš list posílat.

Jméno a adresa: _____

ani neteční a stále myslí v dobrém na starou vlast. Nemohli nebo nedovedli to dosud vyjádřit. Staré krajany už nepředěláme a nové nepřesvědčíme. Zbývá mládež a děti. Mladí lidé jsou dosud "pole nezoraná", ty je třeba podchytit. Prací s mládeží a s dětmi se nepřímo zajímají i jejich rodiče a někteří se rádi zapojí. Tady je třeba, aby naše organizace, naše spolky, noviny věnovaly mládeži pozornost a nešetřily práce, peněz a vynalézavosti, jak ji získat. V dětech je budoucnost národů ve vlasti i v exilu." Další zajímavý příspěvek přineseme příště. Máme radost, že anketu převzaly naše časopisy v šesti různých zemích svobodného světa!

Náhodná nabídka: Ant. Bartoš-"Clay-Eva volá Londýn", dramatické zážitky trojice statečných parašutistů z Anglie, shozených nad Moravou v dubnu 1944. Všichni tři záchrannou válku přežili. Kniha má 366 stran a četné fotografie. Nabízíme ji našim čtenářům za sníženou cenu \$8.50. Objednávky vyřizujeme obratem. STOP PRESS: Gratulujeme "Severským Listům" k 1. číslu!

Knižní novinky: P. Eisner: "Bohyně čeká", Bohuš Beneš: "Amerika šla s námi", TGM: "Jak pracovat" a P. Dürrenmatt: "Pád". Všechny knihy jsou po \$5 a předběžné objednávky řiďte na "Kan. Listy". -- Michal Radek: "Jsem v prstech času", sbírka veršů. Autor je klinický psycholog, dnes žijící v Utahu, USA. -- Eva Kantůrková: "Pozůstalost pana Ábela", 162 stran, \$5, vydal INDEX. -- Tiskne se: J. Tábořský: "Presidentův sekretář vypovídá" - péči Konfrontace ve Švýcarsku. -- L. Trepper: "The Great Game"/Story of Red Orchestra/, \$15.

Ze života krajanů a exulantů: Rozmnožovací stroj Gestetner 320 v dobrém stavu nabízíme na prodej kterékoli naší organizaci v okolí Toronta. -- George Novák a Marie Velecká převzali vedení krajanské restaurace Candle Light, 1906 Haro St., Vancouver, B.C., tel. 669-0333. -- Nové divadlo v Torontě sehraje veselohru J. Vilímka/E. Markova "Toulavý kufr" 20., 21. a 22. ledna, vždy v 8 hod. večer v Aladdin Theatre, 2637 Yonge St. Další informace: 245-7119. -- Krajané z celého jižního Ontaria a dokonce i ze Spoj. Států, přijeli na hok. zápas Toronto Maple Leafs vs. Poldi Kladno. Byli svědky zarážející porážky kan. teamu. -- Dr. K. Jeřábek se 21. 1. dožívá "68". Blahopřejem! -- Tragedie v rodině našeho čestného člena Jaroslava Reichla: sebevraždu spáchal jeho syn Jindra, 31. -- Pásmo o tragedii Židů za Protektorátu, sepsané českým autorem Jiřím Weilem, vysílala rozhlasová stanice CBC-FM pod názvem "Lament for 77.297 victims" 13. 12. Producentem byl John Reeves. V pásmu účinkovali členové našeho Nového divadla. -- Umělec Jaroslav F. Huťa pracuje na návrzích několika nových kanadských poštovních známek. -- 28. 1. je v hale sv. Václava Společenský Ples. Dotazy: 532-5272. -- Vlad. Lízna se nám pochlubil, že se poblíž Atikokan, Ont. v lese ztratil a za 4 dny ušel přes 50 mil, než narazil na živou duši. Pracuje tam jako lesní technik. -- Represenční večer Kampoličky, na počest 25. výročí založení tohoto významného krajanského peněžního ústavu, se koná 18. 2. v 7 hod. večer v Civic Ballroom, Sheraton Centre, Toronto. Cena /včetně večeře/ \$15 za osobu. Přihlášky na č. 925-0557. Všichni krajané jsou srdečně zváni! -- Do ČSSR se dobrovolně vrátil Milan Sahula. -- V Torontě zemřela manželka dr. Jindřicha Seiferta. V Dresden, Ont. zemřel Frant. Vaněk a v Kitchener, Ont. p. Kolářová. -- P. J. Urban, Jr. dosáhl titulu Ph.D. na Ohio University. Jeho rodiče žijí v Hamiltonu. -- Rodina J. Suchovského přesídlila z Mississauga do Austrálie. -- Z lágru v Traiskirchen v Rakousku emigroval do Edmontonu Josef Holík. -- V Quebec City, Que. se usadil nově příšlý MUC Jan Rozehnal. -- Paní B. Vlčková, vdova po gen. čs. armády, se v Montreálu 15. 1. dožila "75". Upřímně blahopřejem! -- 28 našich dětí navštěvuje kursy češtiny v Calgary. Konají se každý pátek od 7 hod. večer v Mount Royal Jr. High School, 2234 -14th St. SW. Zájemci o lid. tance mohou volat na č. 249-2021. -- Známy sokolský pracovník Karel Pavel se v Torontě dožil "65". -- Zlaté svatby se v Timmins, Ont. dožil známý slovenský krajan Michal Marťan a jeho manželka Mária. -- Jednatel Čs. sportovců v zahraničí Zdeněk Pražák z Cleveland, Ohio, navštívil Toronto a svého přítele T. Štrobacha. Sešel se také s vydavatelem t.l. a L. Průdkem.

Sdělení administrace: V souvislosti se zmatky při dodávce pošty v torontské oblasti v prosinci, byly omylem vráceny dva doporučené dopisy adresované "Kanadským Listům" - jeden z NSR, druhý ze Švédska. Prosíme pisatele, aby nám prominuli a dopisy nám poslali ještě jednou.

"Kanadské Listy"-Can. News
Box 520, Station "D"
Toronto, Ont. M6P 3K1

Second Class Mail - Reg. No. 5088
Postage Paid at Post Credit P.S.
MISSISSAUGA, Ont.

Return Postage Guaranteed.

TO:

Printed Matter.